



Uudised

EMCDDA ALUSTAB ÜHEAASTAST ÜLEMINEKUPERIOODI, ET VALMISTUDA UUEKS TULEVIKUKS

Uus õigusakt annab Euroopale tugevamad volitused praeguste ja tulevaste uimastiprobleemide lahendamiseks

(30.6.2023, LISSABON) Täna avaldatud uus õigusakt annab Euroopale tugevamad volitused praeguste ja tulevaste uimastiprobleemide lahendamiseks. Euroopa Parlamendi ja nõukogu uue määrusega vaadatakse läbi **Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskuse (EMCDDA)** volitused, et pidada sammu üha keerukama ja kiiresti muutuva uimastiprobleemiga.

Määrus, mis ilmub tänases *Euroopa Liidu Teatajas*, jõustub homme, andes **EMCDDA-le** üheaastase üleminekuperioodi, et valmistuda uute volituste rakendamiseks. EMCDDAst **saab** määruse kohaldamise alguskuupäeval 2. juulil 2024 **Euroopa Liidu Uimastiamet (EUDA)**.

EMCDDA loodi 1993. aastal, et jälgida uimastiprobleemi ning ühtlustada ja standardida andmeid. Viimastel aastatel on aga suurenenud lõhe tänapäeva uimastiprobleemi keerukuse ja arengu ning praeguste volituste vahel. Proaktiivsemad volitused, mida on kohandatud praegusele olukorrale, annavad vastloodud **EUDA-le** paremad vahendid, et toetada ELi ja liikmesriike selles valdkonnas tekkivate probleemide lahendamisel. Volitusi rakendatakse kolmes põhivaldkonnas: **järelevalve**, **valmisolek** ja **pädevustearendamine** paremate meetmete jaoks.

Uue õigusakti aluseks on **Euroopa Komisjoni** 12. jaanuari 2022. aasta ettepanek, milles kutsuti üles andma EMCDDA-le tugevamad volitused, et see saaks täita ülesandeid, mida on vaja praeguste ja tulevaste ebaseaduslike uimastitega seotud probleemide lahendamiseks. **Euroopa Parlament** ja **ELi Nõukogu** võtsid õigusakti vastu sel kuul vastavalt ELi seadusandlikule tavamenetlusele.

EUDA üks põhiülesandeid on jätkuvalt andmete kogumine, analüüsimine ja levitamine. Uus amet teeb ka järgmist:

- **arendab ohuhindamisvõimekust** tervishoiu ja julgeoleku valdkonnas, suurendades seeläbi ELi valmisolekut nende uute ohtude tuvastamiseks ja neile reageerimiseks;
- **väljastab hoiatusi** uue Euroopa narkohoiatusüsteemi kaudu, kui turule ilmuvad suure riskiga ained (täiendades riiklike hoiatusüsteeme ja ELi uute psühhoaktiivsete ainete seotud varajase hoiatamise süsteemi);
- **jälgib ja käsitleb segatarvitamist**, mis on muutumas üha levinumaks ja millel võib olla kahjulik tervisemõju;
- **loob kohtuekspertiisi- ja toksikoloogialaborite võrgustiku**, et edendada teabevahetust uute suundumuste ja arengute kohta ning koolitab uimastite riiklike kohtueksperte;
- **töötab välja ja edendab tõenduspõhiseid sekkumismeetmeid ja parimaid tavasid**;
- **pakub teadusuuringuid ja toetust** nii terviseküsimumustes kui ka uimastiturgude ja uimastite pakkumise valdkonnas;
- **toetab tõenduspõhise poliitika sõltumatut hindamist ja arendamist**;
- **omab tugevamat rahvusvahelist rolli** ja toetab ELi uimastipoliitikat mitmepoolsel tasandil;
- **tugevdab riiklike teabekeskuste rolli**, et liikmesriigid esitaksid ametile asjakohaseid uimastite seotud andmeid.

EMCDDA haldusnõukogu esimees Franz Pietsch sõnab: „Tänane õigusakt on oluline verstapost, et parandada viisi, kuidas Euroopa tegeleb praeguste ja tulevaste uimastiprobleemidega. Oleme kindlad, et alates 2024. aastast pakub Euroopa Liidu Uimastiamet oma uue eesmärgipärase missiooniga Euroopa ja liikmesriikide uimastipoliitika kujundajatele ja spetsialistidele paremat tuge uimastitarvitamise põhjuste ja tagajärgedega tegelemisel. Täname siiralt Euroopa Komisjoni õigusakti ettepaneku algatamise eest ning ELi nõukogu eesistujariike Prantsusmaad, Tšehhit ja Rootsit, samuti Euroopa Parlamenti, kes kõik töötasid nii kiiresti selle vastuvõtmise nimel.

EMCDDA direktor Alexis Goosdeel märgib: „Viimase 30 aasta jooksul oleme näinud suuri muutusi uimastiprobleemi ulatuses ja olemuses ning praegu oleme tunnistajaks üha suuremale mitmekesisusele uimastite pakkumises ja tarvitamises Euroopas. Uute volitustega toetame ELi ja liikmesriike selle olukorra lahendamisel ning tugevdame ELi valmisolekut. Selle saavutamiseks pakume nelja teenusekategoriat: uute ja tulevaste probleemide ennetamine, hoiatusteadete väljastamine tekkivate riskide ja uimastitega seotud ohtude kohta, vajaduste ja olemasolevate meetmete hindamine ning uute teadmiste ja parimate tavade hindamine ja levitamine. Oleme selleks väljakutseks valmis ja ootame teid aasta pärast, kui uus amet töö alustab.

Märkused

Euroopa Liidu Teataja, L 166, kd 66, 30. juuni 2023.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L:2023:166:TOC>

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. juuni 2023. aasta määrus (EL) 2023/1322, mis käsitleb Euroopa Liidu Uimastiametit (EUDA) ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1920/2006.

[https://eur-lex.europa.eu/legal-](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2023.166.01.0006.01.ENG&toc=OJ%3AL%3A2023%3A166%3ATOC)

[content/EN/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2023.166.01.0006.01.ENG&toc=OJ%3AL%3A2023%3A166%3ATOC](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2023.166.01.0006.01.ENG&toc=OJ%3AL%3A2023%3A166%3ATOC)